

УДК 336.645

Яворський Б. – ст. гр. МЕН-41

Тернопільський національний економічний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Годованець О.В.

Вимоги ринкової економіки України суттєво змінили умови діяльності суб'єктів ЗЕД. Зміна умов спричинила появу в їхній діяльності абсолютно нових проблем, які вимагають осмислення та розробки практичних рекомендацій по їх розв'язанню. До таких належить проблема забезпечення фінансової безпеки.

Проявлення загроз фінансовій безпеці підприємства позначиться на фінансовому стані суб'єкта ЗЕД, що характеризується фактично досягнутими значеннями комплексу показників виробничо-господарської і фінансової діяльності. Діагностика цих показників, дозволить своєчасно розрізнити і локалізувати «явні» та симптоматичні ознаки кризи, що наближається.

ФБП можна розглядати як комплексну величину, оскільки вона включає декілька складових розглянутих вище. Для визначення рівня ФБП необхідно знати критерії оцінки, тому необхідно ввести поняття «еталонного підприємства», тобто такого підприємства, у якого б рівень ФБП був ідеальним. Після отриманих результатів необхідно розробити рекомендації з метою підвищення рівня ФБП. Так як фінансова складова економічної безпеки підприємства – це комплексна величина, то її можна визначати інтегральним показником:

$$\mathbf{S_{ФБП}} = \mathbf{S_R} + \mathbf{S_{ПФ}} + \mathbf{S_{ДА}} + \mathbf{S_{PC}} + \mathbf{S_{ПІ}}$$

де: $S_{ФБП}$ – інтегральний показник фінансової безпеки підприємства, в балах; S_R – комплексний показник оцінки ефективності управління, в балах; $S_{ПФ}$ – комплексний показник оцінки платоспроможності та фінансової стійкості, в балах; $S_{ДА}$ – комплексний показник оцінки ділової активності, в балах; S_{PC} – комплексний показник оцінки ринкової стійкості, в балах; $S_{ПІ}$ – комплексний показник оцінки інвестиційної привабливості, в балах.

В якості нормативного значення для вищеперелічених коефіцієнтів можна використовувати середньогалузеві показники промисловості України, що дозволить оцінити стан підприємства в порівнянні з середнім в галузі.

Для проведення стратегічного аналізу рівня фінансової безпеки підприємства крім розрахунку інтегрального показника фінансової безпеки рекомендовано використовувати також такі основні елементи стратегічного управління: стратегічний аналіз, стратегічне планування, контролінг, бюджетування і аудит.

Таким чином, процес забезпечення фінансової безпеки підприємства можна розглядати як процес запобігання збитків від негативних дій по різних аспектах фінансово-господарської діяльності, шляхом оцінки реальних і потенційних внутрішніх і зовнішніх небезпек і загроз. Подальшим напрямком у розвитку даної проблеми може бути розробка методики комплексної оцінки рівня економічної безпеки підприємств із урахуванням всіх її складових.